

Infrastrukturdepartementet
Enheten för digitalisering

LRF:s remissyttrande angående befodringskravet i postförordningen

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) tackar för möjligheten att bidra med våra synpunkter och delger härmed vårt yttrande gällande promemorian om befodringskravet i postförordningen.

LRF har ca 140 000 medlemmar som bedriver ca 70 000 företag inom det gröna näringslivet¹. Våra medlemmar finns utspridda i hela landet.

Sammanfattning

Post- och pakethantering har mycket stor betydelse för möjligheterna att driva företag på landsbygden. Den samhällsomfattande posttjänsten är fortsatt central, framförallt för småföretagare i landsbygd, där ett flertal saknar digitala alternativ. Det finns fortsatt behov av fysiska brevleveranser, vilket beskrivs nedan. Många av dessa försändelser är av brådskande karaktär och av vikt för att bl.a. upprätthålla produktionen av livsmedel i Sverige.

LRF ställer sig därför kritiska till ytterligare försämringar av den samhällsomfattande postservice i Sverige, vilket förslaget om förändrade befodringskrav innebär. Förslaget innebär att betydelsen av en "samhällsomfattande posttjänst" urholkas. Därutöver pågår det flera processer inom området, bland annat av regeringen tillsatta Postfinansieringsutredningen, vars slutbetänkande bör inväntas innan ytterligare förändringar genomförs. Att regeringen driver på för ytterligare försämringar, utan att invänta slutbetänkandet av sin egen utredning vars uppgift är att föreslå en långsiktigt finansiering samt olika servicenivåer efter behov, är under all kritik. Detta leder till en situation där drabbade målgrupper, som är i behov av en högre servicenivå, riskerar att lämnas därefter tills utredningen slutredovisas år 2023. Många av dessa grupper saknar dessutom tillgång till alternativ till PostNord.

Flera undersökningar visar att postservice på landsbygden är viktig för företagande

Att postservice på landsbygden har stor betydelse för företagen finns flera undersökningar som tyder på. Post- och pakethantering hamnar högst upp på

¹ Företag med basen i jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö

2021-02-19

listan när företagare på landsbygden rankar olika servicefunktioners betydelse, i Tillväxtverkets undersökning.²

Afocus har därutöver genomfört en undersökning av behov av posttjänster i lands- och glesbygd, på uppdrag av Post- och Telestyrelsen, som visar bland annat att lantbrevbärarservicen är ett viktigt komplement till ombudsnetet.³ De konstaterar även konsekvenserna av en minskat utdelningsfrekvens riskerar att bli större på landsbygden: "Konsekvenserna kan bli större för användare som har långa avstånd och sämre tillgång till service, särskilt för de som har stort behov av snabba leveranser till låga priser eller har svårt att nyttja digitala alternativ."⁴

Konsekvenser beskrivs utan förslag på åtgärder

I promemorian hänvisar visserligen regeringen till att konsekvenserna för dessa användargrupper kommer att bli särskilt stora:

"Boende och företagare på landsbygden har speciella utmaningar och förutsättningar som bör beaktas särskild vid förändringar. Begränsat befolkningsunderlag, gles servicestruktur och långa avstånd är exempel på faktorer som påverkar möjligheterna att bo, verka och leva i landsbygderna"

Samtidigt ges det inga förslag på åtgärder i promemorian eller ett resonemang om hur regeringen kommer att beakta konsekvenserna för boende och företag på landsbygden, annat än att de som skickar och tar emot brev behöver ha bättre framförhållning.

Konsekvenser av försämrat befordringskrav för de gröna näringarna

En majoritet av våra 140 000 medlemmar bor och driver företag på landsbygden. Många av dem förlitar sig på PostNords tjänster för att kunna driva företag på platser där den kommersiella servicen och tillgång till ombud är bristfällig. Många gånger är försändelser som skickas och tas emot av brådskande karaktär, där förlängd befordringstid kan innebära störningar i produktionen, ökade kostnader samt att försändelser av biologiskt material blir oanvändbara.

Ett vanligt exempel är de prov som skickas i vadderade kuvert och går med den ordinarie postgången till olika laboratorier runt om i Sverige. Exempel på dessa är jordprover, foderprover, träckprover, trikinprover och bakterieprover. Alla dessa behöver nå laboratoriet så snabbt som möjligt, och vissa har en tidsgräns runt 48 timmar för att kunna analyseras. Om befordringstiden i vissa fall uppgår till fyra dagar, så kommer det innebära att djursjukdomar inte upptäcks i tid eller att livsmedelssäkerheten inte upprätthålls. Detta till nackdel

---

² Tillväxtverket, "Företagens behov av service i gles- och landsbygder", (2017), s. 26
<https://tillvaxtverket.se/download/18.3d3a92e81612d8acee66b0e4/1517392487771/F%C3%B6retagens%20behov%20av%20service.pdf>

³ PTS, "Behov av posttjänster i gles- och landsbygd", (2019), s.11

<https://www.pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/rapporter/2019/post/behov-av-posttjanster-i-lands--och-glesbygd-2019-10-02.pdf>

⁴ *Ibid* s. 45

2021-02-19

för såväl djurhälsa och tillväxten i näringen i stort. Vissa av dessa prover är dessutom förenade med lagkrav.

Liksom många andra företag, har våra medlemmar många redskap och maskiner som behöver fungera för att kunna upprätthålla produktionen. Ett förändrat befordringskrav, som innebär att en lant- eller skogsbrukare behöver vänta i fyra dagar på en mindre reservdel, som skickas genom varubrev, innebär störningar i produktionen och ekonomiska negativa effekter om en maskin står stilla i exempelvis skördetid.

Därutöver finns det ett generellt behov av att upprätthålla och värna lantbrevbärare, eftersom dessa fyller en viktig funktion för alla företag som har långt till närmsta ombud. I många fall tar lantbrevbärare med sig paket i samband med att posten delas ut. LRF hade därför velat få ett tydliggörande om hur dessa pakettjänster som går via lantbrevbärare påverkas vid förlängda befordringstider för post och som konsekvens, försämrade utdelning.

Våra medlemmar hanterar fortfarande konsekvenserna av tidigare försämringar av den samhällsomfattande posttjänsten, däribland sloandet av övernattningsbefordran. Förordningsändringen innebär att våra häst- och grisbönder inte längre kunde skicka semindoser via expressbrev via PostNord, och har lett till dyrare försändelser och begränsat utbud. I Norrland får vissa av våra medlemmar åka långa sträckor med bil, till exempelvis till närmsta flygplats, för att fortsatt kunna avla sina djur. Det finns därför en oro bland våra medlemmar om vad ytterligare försämringar kan innebära för deras möjligheter att driva företag på landsbygden.

Behov av att invänta postfinansieringsutredningens slutbetänkande

LRF ställer sig förvånade till att regeringen väljer att i sin promemoria väljer att gå fram med förslag om förändringar i den samhällsomfattande posttjänsten innan Postfinansieringsutredningen redovisat sitt slutbetänkande. I bakgrundsbeskrivningen till promemorians förslag, så anges bland annat PostNords förändrade finansiella förutsättningar i och med att brevvolymer minskar. Något som Postfinansieringsutredningen ska utreda och undersöka om det finns behov av statlig medfinansiering. Utredningen ska därutöver undersöka om det finns användargrupper som kan få en högre servicenivå i takt med att den samhällsomfattande posttjänsten försämras.

Syftet med utredningen är god och vi önskar att regeringen ser över möjlighet att tillföra offentlig finansiering för att det ska vara möjligt att bo och driva företag på platser som fortsatt är beroende av en fungerande posttjänst med högre befordringstider. Vår förhoppning är att regeringen inväntar utredningens slutbetänkande och inte går vidare med förslagen i den berörda promemorian.

2021-02-19

Med vänliga hälsningar
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Victoria Bondesson

Enhetschef, Företagarvillkor och analys

Cecilia Reje

Näringspolitisk expert, infrastruktur